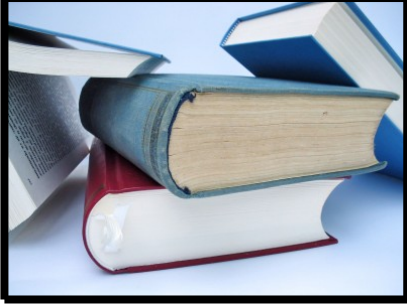

Türkiye'deki Eğitim Üzerine: Nicelik Tavanda, Nitelik Tabanda, Denge Nerede?

İçeriği Yazar: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Çar, 14/03/2012 - 16:40

Günlendir memleketimiz, **Türkiye Büyük Millet Meclisi Eğitim Komisyonu'nda** görüşülen/görüşülmeye çalışılan, konuşulan/konuşulmaya çalışılan, üzerinde "fırtınalar" koparılan Eğitim Reformuna odaklanmış durumda.

Toplum; meclisten ve kamuoyunun bilirkişilerinden gelecek, doyurucu açıklamalara, yorumlara aç mı aç bir şekilde olan-biteni "seyretmekte"... Neden? Çünkü, mevzu, eğitim ve çocuklar... Mevzu, eğitim ve gençler... Mevzu, eğitim ve gelecek kaygısı! Şuan için odaklanılan ve kaygı duyulan unsur: Eğitimin **"4+4+4"** biçiminde uygulamaya sokulacak olunması! Yani, burada endişe şimdilik, **biçimsel!** Süreden ve süreye endeksli kaygıdan, **niteliğe** gelinmiyor! Hâlbuki, Türkiye'nin en büyük sorunu, **"eğitimin kalitesi"** olmalı! Verilen eğitimlerin, ne kadar **"yarayışlı"** olduğu sorgulanmalı? Eğitim sisteminin, ne kadar hayatla ilintili olduğu araştırılmalı. Okullarımızdaki eğitimin düzeyi, 21. yüzyıl küresel dünyasında, dış politikadan tutun da dış ticarete kadar, en önemli belirleyici faktör olacaktır...

Sanayi toplumlarının, "Enformasyon Toplumu" olma sürecini içselleştirdiği, olgunlaştırdığı, yaşamlarına, peyderpey enformasyon toplumu olmanın gereklerini adapte ederek, bir ileri aşamaya yöneldikleri, post-Enformasyon Toplumu sürecinde; Türkiye'nin acilen ve öncelikle "Eğitimin niteliği ve düzeyi" üzerinde idrak-i mesai yapması gerekecektir...

Türkiye'nin eğitim meselesi, senelerdir ağızlarda tekerleme olagelmıştır. Eğitim mevzuları üzerine, artık neredeyse söylenmedik bir şey bırakılmadı gibi... Eğitim sisteminin ve çıktılarının, üzerine daha fazla yoğunlaşmak durumundayız... **Dünyaya eklemlenebilen, küresel gelişmelerden uzak durmayan bir eğitim çıktısı, öğrenci(=birey=insankaynağı), ülkemizin, bence en büyük kozudur, dünya arenasında; ama "kof" olmayan bir gençlik tabii ki...**

Eğitimde "4+4+4" reformu veya değişikliği; eğer Genel Kurulda da gerekli kanuni prosedürleri geçerek, "yasalaşırsa", neleri getirecek eğitim hayatımıza, bir bakalım...

1. 28 Şubat sürecinde hayata geçirilen 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitime son verilecek. Öğrenciler, 4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul, 4 yıl da lise okuyacaklar. Açıköğretime geçiş, ortaokulun ardından yapılacak.
2. Okul öncesi eğitim zorunlu hâle getirilmeyecek. Ancak ilköğretime başlama yaşı 6 olarak düzenlenmiş oldu. AK Parti, teklifin gerekçesinde 60 ay olan ifadeyi Genel Kurul da 72 ay olarak düzenleyecek.
3. Liselerle ortaokullar "imkân ve şartlara" göre aynı binalarda açılabilirler. Bu durumda meslek liseleri açılması hâlinde ortaokul ile lise aynı binada olacak. İmam hatip okulları içinde ortaokullar da açılabilir.

4. Ortaokul bölümünde öğrencilere “seçmeli ders paketleri” sunulacak. Çocuk imam hatip okumak istiyorsa fazladan din kültürü ve Kur'an dersleri alacak. Teknik liseye yönelmek isteyen bir öğrenci de fazladan temel dersler ve bazı temel meslek derslerini öğrenecek.
5. MEB SBS üzerinde de yapacağı düzenleme ile sınavın etkisini tamamen azaltacak ve SBS birkaç yıl içinde fiilen kaldırılmış olacak.
6. Liseler 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren zorunlu olacak. Bakanlar Kurulu zorunlu eğitimin başlamasını sadece 1 yıl erteleyebilecek.
7. Üniversiteye girişte uygulanan katsayılar kaldırılacak. Okul başarı puanları da teklifte yeniden düzenlendi. Böylece öğrencilerin üniversiteye girişte okul yerine kişisel başarıları ön plana çıkacak. **(Sabah gazetesi, 12.03.2012)**

Bunlar, şimdilik Komisyondan geçen hususlar... Esas geçerlilik kazandıracak süreç, Genel Kurulda yaşanacak...

Önümde, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfının(TEPAV), “Türkiye’nin İngilizce Açığı” araştırmasının bulguları durmakta...

İNGİLİZCE YETERLİLİK ENDEKSİ’NDE Türkiye, 44 ülkenin içerisinde 43. olabilmiş. Şili, Endonezya, Suudi Arabistan gibi ülkelerin gerisinde kalmış. Ülkelerarası sıralamada; Norveç 1.sırada yer almış; Almanya 8., Polonya 10., Güney Kore 13., Fransa 17., Meksika 18., Çin 29., Brezilya 31. sırada yer almış. Söz konusu çalışma Education First isimli dünyanın önde gelen özel eğitim şirketince yapılmış. İnternet üzerinden yürütülen anket bugüne kadar yürütülen en güvenilir gösterge çalışmasıymış.

Sıkılmayacağınızı düşünerek, bu çalışmalardan bazı ayrıntılar sunmak niyetindeyim...

“Türkiye’deki en büyük eksikliklerden biri olarak İngilizce eğitime başlangıç yaşı görülmektedir. Endekste yüksek ve orta sıralarda yer alan ülkelerde genellikle İngilizce eğitimi çocukların eğitim hayatlarının başında başlanmaktadır. Çocuklarda böylece yabancı dilin temeli oluşur ve ileriki yaşlarında bu temel üzerine daha verimli bir şekilde ilerleyebilirler. Türkiye’de İngilizce eğitimi 4. sınıfta, sınıf öğretmenleri gibi konuda uzman olmayan öğretmenler tarafından verilmeye başlanmaktadır. Lise giriş sınavlarında ise İngilizce en temel haliyle sorulmaktadır.”

“Eğitim sisteminde İngilizce programının ağırlığı zamanla azalmıştır. Beşinci ve altıncı sınıf arası görülen hazırlık yılı 1990’lı yıllarda sekizinci ve dokuzuncu sınıf arasında olmak üzere ertelenmiştir. 2005’te ise hazırlık sınıfları tamamen kaldırılmıştır. Artık sadece bazı üniversitelerin belirli bölümlerinde okuyacak öğrenciler bir yıl yoğun İngilizce eğitimi görme hakkına sahiptir. Ancak üniversite çağındaki öğrenciler en azından 18 yaşına gelmektedir ve en çalışanları bile muhtemelen dilin temelini tekrar etme ihtiyacı duymamaktadır. Nitekim Türkiye’nin eğitim açığından belki de en ağır darbeyi alan İngilizcedir. Sonuç olarak devletin eğitim sistemi üzerinden iyi düzeyde İngilizce eğitimi almak neredeyse imkânsızdır. Bu halde görev özel okullar ve öğretmenlere düşer ki, halkın büyük bir kesimi bunları temin edecek maddi imkânlarla sahip değildir.”

“Türkiye ekonomik kalkınma serüveninde kritik bir aşamadadır. 1980’li ve 2000’li yılların finansal reformları sayesinde ülke bugünkü ihracat gücüne sahip olmuştur. Ekonomistler şimdi Türkiye’nin “ikinci nesil reformlara” ihtiyacı olduğunu tartışmaktadırlar. İkinci nesil reformlar, büyümek için eğitim, vergi, şehir planlama ve hukuk sistemlerinin yeniden tasarlanması gerektiğinin altını çizmektedir. Böylece Türkiye’nin tekstil üretimi gibi orta teknoloji aktivitetlerinden, robot veya ilaç yapımı, AR-GE çalışmaları gibi ileri teknoloji üretime geçmesi öngörülmektedir. Yüksek İngilizce yeterliliği ise ekonomik gelişmenin bu ikinci seviyesinin olmazsa olmazıdır.

Türkiye’de işgücünün İngilizce seviyesinin yükselmesi, ekonomik reforma ve komşu ülkelere uyum sağlama becerisinin artması demektir. Yenilikçilik ve yüksek teknoloji üretimi dünyayla entegre olmayı gerektirir. Günümüzde, özellikle de komşu ülkeden

Türkiye'ye gelen yabancı işgücü ekonomiye katkıda bulunmak için önce Türkçe öğrenmek zorunda kalmaktadır. İngilizcenin iş ortamlarında daha yaygın olması, Türkiye'nin Bosna, Suriye, İran gibi komşularından nitelikli işgücü, yani beyin göçü, almasına büyük katkısı sağlayacaktır. İngilizce yeterliliğinde sağlanacak atılım "ikinci nesil reformları" da daha etkili hale getirebilir. Türk girişimciler uluslararası platformdaki işler konusunda isteklidir. Uluslararası nitelikte bir girişim yapan bir Türk yazılımcı düşünün. Türkiye'deki patent güvenceleri ne kadar güçlü olursa olsun, İngilizcede etkili iletişim kuramayan girişimcilerin başarılı olacağını düşünmek güçtür. Yani İngilizce yeterliliği kalkınmanın ödülllerinden değil, önemli basamaklarından biridir. Başarılı bir kalkınma performansı sergileyen ülkelerin birçoğu İngilizcenin öneminin farkındadırlar. İYE sıralamalarına baktığımızda "BRIC" olarak adlandırılan, Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in, 29 ila 32 arasında arka arkaya yer aldığını görüyoruz. Yüksek nüfuslarına ve demografik problemlerine rağmen, bu ülkelerin endeks puanları Türkiye'den yüksektir. Nitekim bu ülkeler İngilizce eğitimini kalkınma stratejilerinin bir parçası olarak görmektedirler. Çin özellikle uzun vadeli programı çerçevesinde İngilizce öğretmenlerine önem vermektedir. Deng Şiaoping Çin'in bugünkü başarısını sağlayan ekonomik temeli atarken, İngilizce eğitiminin üzerinde özellikle durmuştur. Şiaoping, Çin'in uluslararası bilgi bankalarına erişim sağlayarak Batı'yla açığı kapatmasının tek yolunun İngilizce yeterliliğini artırmak olduğunu söylemiştir. Çin, bugün dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisidir ve İYE'de eski İngiliz sömürgesi olan rakibi Hindistan'dan daha ileride gözükmektedir."

Yine önümde, **TEPAV**'ın bir başka analiz-yorumu var...

"Gelişmiş Ülkelerde Kademeli Eğitim Var mı?"

Analiz-yorumun bizleri ilgilendiren bölümüne geçmeden önce, yine aynı analiz çalışmasından "2011 Legatum Refah Endeksini", sizlerin dikkatine sunmak istemekteyim.

2011 LEGATUM REFAH ENDEKSİ

Genel Gelişmişlik/ Eğitim Genel Refah/Sosyal Sermaye

	Sıra	Sıra	Sıra	Sıra
Avusturalya	3	1	5	4
Yeni Zelanda	4	2	4	3
Finlandiya	7	3	6	6
Dinamarka	2	5	2	2
ABD	10	13	12	9
Fransa	18	16	19	36
İngiltere	13	19	14	12
Almanya	15	27	15	15
Türkiye	75	76	79	99

Şimdi, gelişmiş ülkelerde eğitim nasıl uygulanıyormuş bir bakalım...

"1. Avustralya'da 10 yıl zorunlu eğitim var. Avustralya'nın çeşitli bölgelerinde eğitim farklı şekillerde düzenlenmiş ancak ilköğretim minimum kesintisiz 6 yıl sürüyor. Queensland'da, Güney ve Batı Avustralya'da ise ilköğretim kesintisiz 7 yıl sürüyor. İlköğretimi takiben seçmeli dersler çeşitlendiriliyor. Mesleki eğitim ise 10 yıllık kesintisiz eğitimden sonra başlıyor.

2. Yeni Zelanda'da 10 yıl zorunlu eğitim var. 1989 tarihli yasaya göre ebeveynler 6-16 yaş arasındaki çocukların her gün okula gitmesini sağlamak zorunda. Yeni Zelanda Eğitim Bakanlığı bunun sağlanması için gerekli uyarı, önlem ve önerileri listeliyor. Yeni Zelanda'da birkaç okul tipi var. En kısa süreli kesintisiz eğitim veren okullar 6 yıllık, ancak yaygın okul tipi 8 yıllık kesintisiz veren ilköğretim okulu. Mesleki eğitim zorunlu eğitimin son yıllarında başlıyor.

3. Finlandiya'da 9 yıl zorunlu eğitim var ve ilköğretim kesintisiz 9 yıl sürüyor. Mesleki eğitim zorunlu eğitimden sonra başlıyor. Finlandiya bu eğitim sistemine 1980'lerde geçmiş ve günümüzde eğitimde örnek ülkelerden biri olarak kabul ediliyor.

4. Danimarka'da 9 yıl zorunlu eğitim var ve ilköğretim kesintisiz 9 yıl sürüyor. Mesleki eğitim zorunlu eğitimden sonra başlıyor. Ancak, Danimarka okulu değil, eğitimi zorunlu tutuyor. Kabul edilen standartların sağlanmasını ve öğrencilerin yeterli eğitimi almasını sağlamak için gerekli denetimleri yapıyor."

SON OLARAK, Türkiye'deki **"15+ yaş Eğitim Durumu, 2010"** *TÜİK* verilerine bakalım...

İlköğretim veya ortaokul mezunu (%23)

İlkokul ve altı mezun (%42)

Lise ve dengi okul mezunu (%21)

Yüksekokul veya fakülte mezunu (%8)

Yüksek lisans veya doktora mezunu (%1)

Bilinmeyen (%5)

Bilmiyorum, acaba ne kadar faydalı veya ufuk açıcı bir yazı oldu!

Lâkin, eğitim; eğitimin sürecinden ziyade kalitesi ve düzeyi ön plana çıkmakta; ve yine ülkelerarası rekabette de eğitimin niteliği, o ülkeye(ülkelere) üstünlükler ya da avantajlar sağlamakta... Eğitim şart; ama nitelikli ve ülkede farkındalık sağlayacak bir eğitim modeli şart... İşte en azından yabancı dilde durumumuz ortada! Gerçekten de, neden, ülkemizde yabancı dil öğrenimine gerekli özen gösterilmiyor? Artık, en az bir yabancı dil bilmenin, özellikle de İngilizceyi, en azından kendini ifade edecek düzeyde bilmenin, stratejik önemi yadsınabilir mi? En azından ben bir aralar, yabancı dil öğrenimine, özellikle de İngilizce öğrenimine, "milliyetçi duygularla" bakıyordum; ilkel ilk zaman uygarlık refleksiyle, neden ben elin yabancısının dilini öğreneyim ki??? O, benim dilimi öğrensin(!?) Acaba, bu minvalde sığ bir düşüncün, kime ne faydası var ki? Eğitim üzerine daha yapıcı **"beyin fırtınaları"** yapılmalı...

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Güncel](#) [2]
- [Toplumsal](#) [3]

Kaynak URL (19/04/2024 - 15:59 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/turkiyedeki-egitim-uzerine-nicelik-tavanda-nitelik-tabanda-denge-nerede>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>
[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>